

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Scheppersinstituut te MECHELEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 30742

Instelling Scheppersinstituut

Directeur Marc VERCAUTEREN

Adres Melaan 16 - 2800 MECHELEN

Telefoon 015-28.79.10

Fax 015-28.79.15

E-mail aso@scheppers-mechelen.be

Website <http://www.scheppers-mechelen.be>

Bestuur van de instelling VZW Scheppers Mechelen

Adres Melaan 16 - 2800 MECHELEN

Scholengemeenschap SGKSO Regio Mechelen

Adres Melaan 6 - 2800 MECHELEN

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 13-05-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 13-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 21-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Vinciane VANDERHEYDE

Teamleden Marjan MEULEWAETER, Erwin HUYBREGHTS, Ludo POTTIER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Socio-economische initiatie (SEI) in het tweede leerjaar A van de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009).....	5
3.2 Techniek in A-stroom (leerplan D/2010/7841/017).....	6
3.3 Frans in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/007).....	9
3.4 Frans en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)	10
3.5 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)	12
3.6 Inbreuken op de regelgeving	13
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	14
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	15
6 ADDENDUM	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 18-03-2013 tot 22-03-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 30-04-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 Latijn	techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	techniek	socio-economische initiatie
Graad 2 ASO Wetenschappen	Frans	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans	Engels, Frans

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Socio-economische initiatie (SEI) in het tweede leerjaar A van de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

De school heeft aangetoond dat de tekorten in het aanbod voldoende zijn weggewerkt.

Onderwijsaanbod Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat er onvoldoende aandacht was voor de relatie tussen wetenschap en samenleving (MW9-10). Dit was vooral te wijten aan de afwezigheid van het werken aan dwarsverbindingen met het onderdeel wetenschappelijk werk via projecten. Ook waren er hiaten qua leerplanrealisatie op het vlak van de thema's participatie, solidariteit, mobiliteit, milieu, begroting (SEI2) en onvoldoende aandacht voor de leerplandoelen rond onderzoekend leren (MW1 – MW8),

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Uit de opvolgingsdoorlichting blijkt dat er voldoende aandacht is voor de relatie tussen wetenschap en samenleving door het werken aan dwarsverbindingen door middel van projecten. Het verder expliciteren en concretiseren van deze dwarsverbindingen vormt nog een uitdaging. De vastgestelde tekorten binnen de leerplanrealisatie zijn weggewerkt. De leerplandoelen rond onderzoekend leren krijgen voldoende aandacht. De onderscheiden onderzoeksstappen zijn voldoende aanwezig binnen de opdrachten, maar de klemtoon ervan is onvoldoende gericht op het leren van deze onderzoeksstappen.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de school het leerplan Moderne wetenschappen opsplitste over drie verschillende vakken: wetenschappelijk werk (2 lesuren), socio-economische initiatie (2 lesuren) en humane wetenschappen (1 lesuur). Dit stemde niet overeen met het leerplan waar men opteert voor een basisoptie van 5 lesuren gespreid over twee vakken.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de school het leerplan Moderne wetenschappen opsplitst over twee verschillende vakken: wetenschappelijk werk (2 lesuren) en socio-economische initiatie (3 lesuren), wat strookt met de voorgestelde basisoptie vanuit het leerplan. De humane component binnen SEI (socio-economische initiatie) wordt wel te diepgaand behandeld waardoor de overige leerplanrealisatie mogelijk onder tijdsdruk komt te staan.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de aanpak van gespreide evaluatie conflicteerde met de examenperiodes in die zin dat er de weken voorafgaand aan de examens geen toetsen meer mochten worden afgenomen. Op deze wijze vormde de evaluatie slechts in beperkte mate een ondersteuning voor het leerproces.

Uit de opvolgingsdoorlichting blijkt dat de school hiervoor voldoende aandacht heeft maar nog worstelt met concrete afspraken hierover binnen de betrokken vakken. Verder wordt tijdens de opvolgingsdoorlichting vastgesteld dat de vakgroep nog onvoldoende aandacht heeft voor het evalueren van vakattitudes (MW11-MW15). Het expliciteren van de verschillende leerplancomponenten binnen evaluatie vormt nog een uitdaging.

3.2 Techniek in A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod is niet volledig en niet evenwichtig. De leerlijn evolueert onvoldoende conform de verwachtingen van het leerplan. De evaluatie is onvoldoende valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Tijdens de doorlichting in 2013 bleek dat het in voldoende mate bereiken van de eindtermen en leerplandoelstellingen niet mogelijk was door organisatorische factoren. Meestal werden de twee lestijden techniek verspreid over de lesweek aangeboden. Verplaatsingstijden bij leswisselingen beperkten de nuttige onderwijstijd. De groepen waren veel te groot om op een verantwoorde en veilige manier les te kunnen geven. Hierdoor konden leraren eveneens de kwaliteit niet garanderen. Projecten misten diversiteit en diepgang waardoor de technische geletterdheid van de leerlingen te oppervlakkig bleef. Het aanbod van de vijf toepassingsgebieden was niet evenwichtig. Het was niet duidelijk of de verhoudingen tussen de dimensies 'hanteren' en 'duiden & begrijpen' gerespecteerd werden. De leerlijn was voor verbetering vatbaar met als uitgangspunt de evolutie van sterk gestuurde naar meer open opdrachten en van aanvankelijk eenvoudige naar meer complexere techniekprojecten. De creativiteit van de leerlingen en het leren maken van keuzes werd ingeperkt door inhoudelijk sterk bepaalde projecten. De leerlingen kregen te weinig uitdagingen in de vorm van 'denkend handelen'. Oefeningen met een verrassingseffect werden zelden op een experimentele of inductieve manier benaderd. De technische meerwaarde van alle oefeningen werden onvoldoende vooraf bepaald of ingeschat. Het verschil tussen knutseloefeningen en techniekopdrachten was soms vaag.

Bij de opvolging blijkt dat de school de lessen techniek enkel in het tweede jaar organiseert in blokuren. Ze kwam niet tegemoet aan de beperkingen inzake de nuttige onderwijstijd in het eerste jaar, waardoor de eerder vastgestelde problemen nog steeds aanwezig zijn.

Het onderwijsaanbod blijft belangrijke tekorten vertonen. Hoewel de leraren erin slagen om – binnen de toepassingsgebieden die aan bod komen – de verhoudingen tussen de dimensies ‘hanteren’ en ‘duiden & begrijpen’ te respecteren, blijft het aanbod onevenwicht en onvolledig. Ze behandelen het toepassingsgebied ‘biochemie’ niet.

Hoewel de leraren aanpassingen deden in het aanbod projecten, sluit het geheel nog niet voldoende aan op het leerplan en de leerlijn. De projecten blijven vooral gesloten en sterk gestuurd. Ze vertonen weinig diepgang en evolueren onvoldoende van aanvankelijk eenvoudige naar meer complexere techniekprojecten. Door sterk terug te vallen op het sturend en gedetailleerd uitgewerkt leerboek glijden sommige projecten af naar loutere maakopdrachten. Al deze factoren leiden ertoe dat de leerlingen onvoldoende ruimte krijgen om zelf het technisch proces te doorlopen en hun talenten te exploreren. Leraren laten kansen liggen om het probleemoplossend denken, het denkend handelen en de technische creativiteit te stimuleren. De technische geletterdheid van de leerlingen blijft te oppervlakkig.

De school paste de grootte van de groepen niet aan, maar de leraren organiseren hun lessen anders. Ze garanderen zo een veilig lesverloop en leerproces.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Tijdens de doorlichting in 2013 waren er voor de leerlingen geen onmiddellijk inzetbare computers. Voorzieningen om ICT ruimer toe te passen, waren niet ter beschikking. Ergonomisch aangepaste werktafels ontbraken. De kolomboomachines waren niet veilig opgesteld. Niet alle didactische borden bleken veilig uitgewerkt en er was onvoldoende berging.

Het opvolgingsonderzoek toont aan dat de school investeerde in het veilig opstellen van de kolomboomachines. De kolomboomachine die op de werktafel staat, is stevig verankerd maar nog niet in dienst gesteld. De nodige instructies ontbreken. Toch gebruiken de leerlingen en de leraren deze machine. De nieuwe grote kolomboomachine is nog niet in gebruik, maar de aangebrachte verankering in de vloer blijkt gebrekkig waardoor deze machine een gevaar kan vormen. De leerlingen en de leraren gebruiken eveneens een plooiemachine die nog niet in dienst is gesteld en waarvan de nodige instructies alsook waarschuwingspictogrammen (hete gloeidraad) ontbreken. De andere problemen loste de school succesvol op. De leerlingen beschikken steeds over computers. De didactische borden zijn veilig en er is voldoende berging. De werktafels zijn aangepast en ergonomisch.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting in 2013 bleek dat de evaluaties, hoewel leerplandoelstellingsgericht, te beperkt waren om een valide en representatief beeld te kunnen geven van de volledige leerplanrealisatie. Ze was voornamelijk gebaseerd op kennisvragen van het werkboek. De competenties per leerling werden niet bijgehouden zodat het vak techniek zijn oriënterend karakter nauwelijks kreeg.

Het opvolgingsbezoek toont aan dat de vakgroep nog niet alle tekorten wegwerkte. De hiaten in het onderwijsaanbod komen ook terug in de evaluatiepraktijk. Het verstoorde en onvolledige aanbod van de vijf toepassingsgebieden maakt dat de evaluatie ook onvoldoende representatief en valide is voor de volledige leerplanrealisatie. De leraren baseren hun evaluatie nu veel meer op het proces dat de leerlingen doorlopen en het product dat ze afleveren. Dit maakt de evaluatie meer vaardigheidsgericht. Ze houden de competenties bij per leerling. Toch blijft het oriënterend karakter van techniek beperkt, omdat de leerlingen weinig kansen krijgen om hun talenten te ontdekken.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

In 2013 maakten de leraren amper gebruik van differentiatie vanwege de grootte van de klasgroepen. Door het ontbreken van ICT-voorzieningen werden onderzoeksopdrachten en het gebruik van tools niet aangereikt. De meeste didactische borden waren niet zichtbaar opgesteld.

Uit het opvolgingsbezoek blijkt dat de school deze tekorten succesvol heeft weggewerkt. De leraren differentiëren door hun lessen en klasorganisatie anders aan te pakken. ICT-voorzieningen zijn in orde en leerlingen krijgen onderzoeksopdrachten en tools. Didactische borden staan zichtbaar en veilig opgesteld.

3.3 Frans in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/007)

Voldoet

Het onderwijs is voldoende gericht op het verwerven van communicatievaardigheid. De evaluatie is voldoende representatief voor de leerplandoelen. De meeste leerlingen slagen voor het vak Frans.

Onderwijsaanbod Bij de doorlichting werd vastgesteld dat het aanbod voor de schrijfvaardigheid te veel lacunes vertoonde. De eindtermen 30, 32, 33, 36, 37, 39, 49 en 41 werden onvoldoende geoefend. Ook voor de spreek- en gespreksvaardigheid waren er hiaten in het aanbod doordat de vakgroep het onderwijs niet voldoende plande vanuit de taaltaken voorgeschreven door het leerplan.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Bij de opvolgingsdoorlichting werd vastgesteld dat de leerlingen leraarafhankelijk meer schrijfp opdrachten uitvoeren tijdens het schooljaar. In sommige lesgroepen is het aantal oefeningen nog beperkt. De afstemming op de taaltaken uit het leerplan is algemeen nog voor verbetering vatbaar. Het aanbod voor de spreek- en de gespreksvaardigheid wordt nu meer gepland op basis van de leerplandoelen. Er is nog ruimte om de aandacht voor strategieën en reflectie over de taal te verhogen.

Uitrusting Er zijn voldoende woordenboeken aanwezig op school. De woordenboeken zijn echter weinig toegankelijk voor de leraren omdat ze worden ondergebracht in één lokaal en de lessen in verschillende lokalen van de verschillende gebouwen plaatsvinden. Als gevolg hiervan leren de leerlingen weinig met woordenboeken te werken.

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Evaluatiepraktijk Bij de doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie van het dagelijks werk niet representatief was voor de leerplandoelstellingen omdat ze bijna enkel berustte op de beoordeling van de kennis van woordenschat en grammatica in beperkte communicatieve contexten. De vaardigheden kwamen nauwelijks aan bod. De evaluatie naar aanleiding van examens was wel evenwichtiger samengesteld en bestreek alle leerplancomponenten (kennis en de vijf vaardigheden). Toch was ook hier de evaluatie van de receptieve vaardigheden voor verbetering vatbaar omdat ze niet voldoende variatie van tekstsoorten vertoonde. De toetsing van de schrijfvaardigheid enkel naar aanleiding van examens bleef te beperkt om representatief te zijn voor de leerplandoelstellingen.

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De vakgroep heeft afspraken gemaakt over het evalueren van de vaardigheden voor het dagelijks werk. De leraren streven ernaar om bij elke rapportperiode vier vaardigheden van de vijf te evalueren. De evaluatiedocumenten van het vorige schooljaar en van dit schooljaar wijzen op een hogere frequentie van de evaluatie van vaardigheden dan voorheen, maar voor sommige lesgroepen blijven het aantal toetsen voor lezen, luisteren, spreken, mondelinge interactie en schrijven nog beperkt. In de afstemming van de opdrachten op de taaltaken vervat in de leerplandoelstellingen is verbetering merkbaar. Toch is er nog steeds te weinig variatie in tekstsoorten bij de beoordeling van receptieve vaardigheden. En niet alle leerplandoelstellingen voor de productieve vaardigheden worden geëvalueerd in alle lesgroepen.

De leerplandoelstellingen die wel worden geëvalueerd, beantwoorden aan het gevraagde niveau zowel qua tekstkenmerken als qua verwerkingsniveau van de vraagstelling.

De meerderheid van de leerlingen behalen een voldoende resultaat.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroep heeft gereflecteerd over de onderwijs- en evaluatiepraktijk. Hierbij werd de hulp ingeroepen van de pedagogische begeleider. De zelfevaluatie heeft geleid tot een aantal afspraken vooral in verband met de evaluatiepraktijk. De leerplangerichtheid van de examens werd geanalyseerd. De vorderingen verlopen langzaam en de afstemming van de onderwijs- en evaluatiepraktijk op het leerplan blijft een uitdaging voor de vakgroep. Een gerichte opvolging door de schoolleiding is hiervoor noodzakelijk.

3.4 Frans en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)

Voldoet

Het aanbod van leerplandoelstellingen voldoet en de evaluatie is representatief. De leerlingenresultaten zijn behoorlijk tot goed. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De doorlichting wees uit dat zowel voor Frans als voor Engels het aanbod voor de productieve vaardigheden (spreken, mondelinge interactie en schrijfvaardigheid) een aantal hiaten vertoonde. Voor Frans werden volgende doelen beperkt of niet aangeboden: het uitbrengen of schrijven van een verslag (ET21 en 33); het mondeling en schriftelijk samenvatten (ET19 en 32); het voeren van een telefoongesprek (ET24) en het schriftelijke verwoorden van een beredeneerd standpunt (ET35). Genreconventies en tekstopbouw werden niet voldoende onderwezen (ET29, 38) en dienden ook niet als criteria voor taakspecifieke schrijf- op spreekopdrachten. Volgende doelen werden beperkt of niet geoefend voor Engels: het mondeling samenvatten van informatie (ET19); het mondeling formuleren van een beredeneerde conclusie (ET20); het voeren van een telefoongesprek (ET24) en het schrijven van een brief of mail (ET34). De aandacht voor genreconventies, tekstopbouw, leer- en communicatiestrategieën was ook voor verbetering vatbaar.

Het specifieke gedeelte werd binnen de poolvakken Frans en Engels niet voldoende opgevat als een verdieping van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming voor de domeinen 'Taal en communicatie' en 'Taal als systeem'. Ook voor het domein 'Taal en cultuur' vertoonde het aanbod een aantal hiaten. De specifieke eindtermen in verband met de onderzoekscompetentie hadden niet altijd betrekking op een literair of linguïstisch onderwerp. Het enige werkje dat de vakgroep kon voorleggen beantwoordde niet aan het vereiste verwerkingsniveau.

De leerlingen gebruikten voor beide talen onvoldoende naslagwerken. Er waren te weinig woordenboeken voorhanden.

Bij de opvolging werd vastgesteld dat de vakgroepen grondig hebben gewerkt aan het wegwerken van de tekorten. Onmiddellijk na de doorlichting hebben de leraren het leerplan onder de loep genomen en actie ondernomen. Beide vakgroepen hebben het lesmateriaal aangevuld en uitgebreid zodat de inhoud beter zou aansluiten bij de leerplandoelstellingen. De specifieke eindtermen werden verkaveld over Engels en Frans. De vakgroepen brachten in een overzichtelijk document in kaart door middel van welke verwerkingsopdrachten en lesactiviteiten de specifieke eindtermen worden geoefend.

Voor het spreken, de gespreks- en de schrijfvaardigheid komen nu alle leerplandoelstellingen van de basisvorming aan bod. De leerlingen maken uitdagende opdrachten die qua moeilijkheidsgraad van de tekstkenmerken en de vraagstelling aansluiten bij het door de leerplannen vereiste niveau. De leerlingen oefenen alle specifieke eindtermen. Er wordt nu meer gewerkt vanuit (beperkte) theoretische referentiekaders eigen aan taalwetenschap en literatuur, waardoor het aanbod meer diepgang krijgt. De leerlingen oefenen de onderzoekscompetentie door middel van een onderzoeksopdracht voor Frans in het tweede leerjaar van de derde graad. Ze kunnen hierbij terugvallen op een kwaliteitsvolle studiewijzer en worden goed begeleid. Het onderwerp is linguïstisch of literair van aard. De leerlingen voeren een corpusanalyse uit vanuit vooraf vastgelegde parameters. Ze doorlopen de stappen van het onderzoeksproces. De werken vertonen een goed talig niveau en zijn goed gestructureerd. Het confronteren van de resultaten met andere standpunten blijft nog achterwege.

De leerlingen werken nu voldoende met woordenboeken en andere naslagwerken. De school heeft nieuwe woordenboeken aangeschaft.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Bij de doorlichting werd vastgesteld dat het cijfer voor het dagelijks werk leraarafhankelijk nog beperkt gebaseerd was op het toetsen van de kennis van woordenschat en grammatica in beperkte communicatieve contexten. Hierdoor waren de resultaten voor het dagelijks werk weinig richtinggevend voor het studiepeil van de leerlingen en kon de evaluatie ook niet gebruikt worden om het leerproces van de leerlingen doeltreffend te ondersteunen. De evaluatie van de examens was wel evenwichtiger verdeeld over alle leerplancomponenten. Globaal was echter de evaluatie van de productieve vaardigheden niet voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. De evaluatie vertoonde dezelfde hiaten als het aanbod. Met uitzondering van de onderzoekscompetentie werden de specifieke eindtermen niet voldoende geëvalueerd. De beoordeling van de onderzoekscompetentie betrof ook bijna enkel het product.

De opvolgingsdoorlichting wees uit dat de vakgroepen afspraken hebben gemaakt met betrekking tot de evaluatie. Voor het dagelijks werk komen kennis en vaardigheden nu meer evenwichtig aan bod door middel van toetsen en opdrachten. Hierdoor worden de leerplandoelstellingen voldoende representatief bevraagd. De specifieke eindtermen worden voldoende geëvalueerd op het beoogde verwerkingsniveau, vooral op basis van verwerkingsopdrachten. Voor de specifieke eindtermen onderzoekscompetentie neemt, naast de evaluatie van het product, de evaluatie van het onderzoeksproces ook een belangrijke plaats in. De resultaten zijn dan ook opvallend positiever dan voorheen.

De meeste leerlingen behalen voldoende tot goede resultaten.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroepen zijn reflectief ingesteld en werken nu taaloverstijgend systematisch en solidair aan de kwaliteitsverbetering. Bij het maken van afspraken nemen de leraren het leerplan als uitgangspunt. Er is aandacht voor de verticale samenhang binnen de graad. Naar aanleiding van de tekorten voor de leerplanrealisatie heeft de vakgroep de hulp van de pedagogische begeleiding ingeroepen. Ook de voortdurende uitwisseling van voorbeelden van goede praktijk door middel van intervisie, leidt tot een betere afstemming van de onderwijs- en evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.

3.5 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)

Voldoet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Het aanbod en de evaluatie van de leerplandoelstellingen en eindtermen met betrekking tot onderzoekscompetentie voldoen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Bij de doorlichting werd vastgesteld dat niet alle leerlingen van de pool wiskunde een onderzoeksopdracht uitvoerden in het kader van de onderzoekscompetentie.

De vakgroep heeft dit tekort bijgestuurd. Alle leerlingen voeren nu een onderzoeksopdracht uit volgens een onderzoeks-stappenplan. In het eerste leerjaar van de derde graad krijgen de leerlingen twee kleine onderzoeksopdrachten met de nadruk op informatieverwerking. In het tweede leerjaar werken leerlingen aan een grotere onderzoeksopdracht. De leerlingen doorlopen de verschillende fases van het wiskundig onderzoek, maar door de sterke sturing oefenen leerlingen te weinig in het zich oriënteren op de onderzoeksvraag en de uitwerking van het onderzoek.

De vakgroep heeft inspanningen geleverd om het aanbod met goed leerondersteunend materiaal uit te werken.

Vanuit de tweede graad is er reeds een aanzet om de wiskundige vaardigheden, in het bijzonder de onderzoeksvaardigheden, meer vanuit een leerlijn te benaderen. De vakgroep staat voor de uitdaging om dit werk in de derde graad verder te zetten.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Bij de doorlichting bleek door de afwezigheid van een onderzoeksopdracht ook de evaluatiepraktijk onvolledig te zijn. Er stelden zich een aantal pijnpunten op het vlak van het beheersingsniveau en de aandacht voor álle wiskundige vaardigheden (rekenvaardigheden, tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden).

De evaluatie van de onderzoeksopdrachten maakt nu deel uit van de totale beoordeling voor wiskunde. De productevaluatie overheerst; bij de begeleiding van de leerlingen is er voldoende aandacht voor het proces maar dit weerspiegelt zich nog niet in de evaluatie. Op schoolniveau zijn er geen concrete afspraken gemaakt over de evaluatie van de onderzoeksopdrachten in de verschillende polen. Het zou een verrijking zijn voor de vakgroep wiskunde om te ervaren hoe andere polen procesevaluatie bij de onderzoeksopdracht integreren in het geheel.

De evaluatiepraktijk in het eerste leerjaar van de derde graad gaat nu meer na in hoeverre de leerlingen de basisleerstof hebben verwerkt, in het tweede leerjaar is dit nog steeds minder het geval. De mate waarin er ook aandacht is voor álle wiskundige vaardigheden in de evaluatiepraktijk verschilt per leraar. Het blijft een uitdaging voor de vakgroep om het aspect beheersingsniveau en de evaluatie van de wiskundige vaardigheden meer gelijkgericht te benaderen in de derde graad.

3.6 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet niet

Tijdens de doorlichting werden de volgende tekorten wat betreft de regelgeving vastgesteld:

De school stelde geen nascholingsplan op. Dat was in strijd met het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8/05/2009, art. 8.

De school hield geen functionerings- en evaluatiegesprekken. Dat was in strijd met PERS/2007/09 Functiebeschrijving en evaluatie.

De delibererende klassenraad onderbouwde de B- en C-attesten onvoldoende conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art. 5, §5, 6 en 8.

Het vakantiewerk (cf. schoolreglement, hfst. 11 Evaluatie, 3.1) dat werd gegeven indien de eindbeslissing wel uiterlijk 30 juni was genomen, was in strijd met SO64 art. 8.1.2.

Het niet opnieuw inschrijven van leerlingen (cf. schoolreglement, hfst. 11 Evaluatie, 3.1) die hun vakantietaak niet maakten, betrof een niet-reglementaire uitsluiting. Een leerling die de taak niet of niet goed genoeg maakt 'uitsluiten' kan niet, omdat 'uitsluiting' een tuchtmaatregel is. Cf. Codex secundair onderwijs, art. 112 en art. 113.

Uit de opvolgingsdoorlichting blijken de volgende tekorten:

Het nascholingsplan wordt niet voor overleg voorgelegd aan de schoolraad. Dat is in strijd met het Decreet van 02/04/2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad - art. 21

De school hanteert geen functiebeschrijvingen (verplicht voor elk personeelslid dat aangesteld is voor meer dan 104 dagen). Dat is in strijd met het Decreet van 27/03/1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding - art. 47ter, §1 en 2

Het personeel wordt niet geëvalueerd of beoordeeld. Dat is in strijd met het Decreet van 27/03/1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding - art. 47ter, §§4, 5; 47octies
 Omzendbrief PERS/2007/09: Functiebeschrijving en evaluatie - rubriek 2.3

Deze regelgeving behoort niet tot de erkenningsvoorwaarden. Het al dan niet naleven ervan heeft dus geen impact op het advies voor verdere erkenning.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

ONGUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 Latijn	techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	techniek	

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen met een ongunstig advies opgestart.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Graad 2 ASO Wetenschappen, Graad 3 ASO Economie-moderne talen, Graad 3 ASO Economie-wiskunde, Graad 3 ASO Latijn-moderne talen, Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het nascholingsplan wordt niet voor overleg voorgelegd aan de schoolraad. Dat is in strijd met het Decreet van 02/04/2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad - art. 21

De school hanteert geen functiebeschrijvingen (verplicht voor elk personeelslid dat aangesteld is voor meer dan 104 dagen). Dat is in strijd met het Decreet van 27/03/1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding - art. 47ter, §1 en 2

Het personeel wordt niet geëvalueerd of beoordeeld. Dat is in strijd met het Decreet van 27/03/1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding - art. 47ter, §§4, 5; 47octies

Omzendbrief PERS/2007/09: Functiebeschrijving en evaluatie - rubriek 2.3

Deze inbreuk(en) worden voor verder gevolg doorgestuurd naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Vinciane VANDERHEYDE de inspecteur-verslaggever	Marc VERCAUTEREN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

6 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen de opgelegde termijn na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

Op basis van het ministerieel besluit van 18 mei 2010 houdende delegatie van sommige bevoegdheden inzake onderwijs aan de inspecteur-generaal en conform art. 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de criteria ter beoordeling van verbeteringsplannen van 17 januari 2014 keurde de inspecteur-generaal het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **16 oktober 2017**.